

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΚΑΣΙΔΑΚΕΩΣ ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Φίλε κ. Διευθυντά,

Σ' ένα του γράμμα δ' ανταποκριτής του κ. Ι. Σ. παρακινεί νά μήν πειράζουμε τόν κ. Χατζιδάκιν ως άνθρωπο τάχα τῆς ἐπιστήμης. Ἔχει δικιο ὁ κ. Ι. Σ. πῶς οἱ ἐπιστήμονες εἶνε σεβαστοί. Εἶναι ὅμως σεβαστοί ὄχι μοναχά με τὸ νά κατέχουν ὑπερσυντέλειους καὶ γενικὰς ἀπόλυτες, παρὰ καὶ γιατί γνωρίζουν πῶς ἀπτοὶ πρῶτοι νά σέβονται τοὺς ἄλλους. Ὁ καθηγητῆς ἡμῶν, πού εἶπαμε, ὅσο κι' ἂν τοῦ φέρθηκαν οἱ ἄλλοι ἀρχοντικά, ποτέ του με κανένα δὲ συζήτησε, δίχως νά βαρβαρολογῆσει καὶ νά στρεψοδικήσῃ, εἴτε συζητούσε με δικούς μας, εἴτε με ξένους. Ἔτσι φέρθηκε με τὸν Βερναρδάκη, τὸ Ροῦτῆ, τὸν Ψυχάρη, τὸν Ἐφταλιώτη, τὸν Πάλλη (1), τὸν Πετροκόκκινο, τὸ Γκαρ καὶ νομίζω μιὰ φορά τὸλμησε καὶ τὸ Γκαλαορίτη (2) νά κατηγορήσῃ. Τὸ μόνο δικό μας πού ποτέ του πίνεσε εἶνε ὁ Κόντος, κι' ἀπτόσά νά μοῦ φαίνεται πῶς γλύτωσε, ἐπειδὴς ὁ ἔπαινός του τοῦ χρησίμευε γιὰ νά βαρβαρολογῆσει ἄλλους. Ἐνας μιὰ φορά συζητώντας μ' ἕνα του φίλο ὑποστήριξε πῶς πρέπει νά καταργηθῇ ἡ θανατικὴ ποινὴ, κι' ὁ φίλος του πολὺ σωστά, νομίζω, τ' ἀπάντησε: «Αἱ κάνουν τὴν ἀρχὴ αἱ δολοφονίαι». Ἔτσι αἱ ἀρχίσει πρῶτα ὁ κ. Χατζιδάκις νά μιλεῖ σάν ἄνθρωπος—καὶ πρῶτα πῶτα αἱ μάθει τὴν ἀλήθεια—καὶ τότες αἱ ἀπαιτεῖ νά τὸν σέβεται κι' ἀπτόν ὁ ἄλλος κόσμος.

Βέβαια εἶνε γνωστό πῶς ἡ κακογλωσσία τοῦ κ. Χατζιδάκειος πηγάζει ἀπὸ ἄκοσμιὰ καὶ ἀξιοσύνη. Μὰ εἶνε τὸ ἴδιο γνωστό πῶς τέτοια λογῆς ὑποκείμενα μοναχά παίρνουν ἀπὸ ἕνα μου καὶ ἕνα σου κ' ἕνα παραπάνου. Μιὰ παροιμία Ἑθνικὴ—ἡ Ἰουδαία, ὅπως δίχως ἄλλο θῆλεγε ὁ κ. Χατζιδάκις—πολὺ σωστά λέει:

Ἔχεις τὸ χωριότῃ φίλο;
Βάστα καὶ κομάτι ξύλο.
κι' ἀνάλογα λέγε καὶ σύ:
Ἔχεις τὸ χωριότῃ ὄχτρό;
Κλώτσα τον στὸ ψυχή.

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

(1) Τὴν ἐποχὴ τῶν Ἑβραϊστικῶν, ξέροντας πῶς ἦταν ἀδύνατο νά λάβει ἀπάντησιν, τὴν ὠρμηθῆκε ὁ κ. Χατζιδάκις γιὰ νά σπείρῃ τὴν χωριατῆς του σ' ἀνατολὴ καὶ δύση. Ἄνθρωπος ἐπιστήμονας με λίγο κόσμο κι' ἀρχοντιά δὲν θά καταδέχονταν τέτοια ἀνανδρόσιν. Γιατί τί χρησιμέθει ἡ ἐπιστήμη εἴδ' ἂν μᾶς κατετρέθει τὴν βουχὴ—τὴν ψυχὴ τῆ δικῆ μας καὶ τὴν ψυχὴ τῶν ἄλλων;

(2) Ἀπὸ ἔτυχε λόγος, ἄς πῶ καὶ τοῦτο τὸ περιστατικό. Ὅταν τὸ περασμένο καλοκαίρι εἰμουν στὴν Ὀλλάνδα, πῆγα νά δω τὴν περίφημη βιβλιοθήκη τοῦ Λαίντων κ' ἐκεῖ παρατήρησα δύο ντουλάπια με Museum CATSIANUM χρυσοῦ γράμμενο ἀπ' ἐξω. Ἦκεῖ φυλάνε ἡρησκαφτικά κάθε ἐγδοσὴ τοῦ ποιητῆ Cats, πού τὴ ζωγραφιὰ του τὴ βρίσκεις μέσα σ' ὅλες τὶς Ὀλλανδικὰς πινακοθήκας. Τὴν κατόπι μέρα ρώτησα ἕναν καθηγητῆ κάτοχο καὶ τῆς φιλολογίας μας, πού θά κατατάξῃ τὸν Cats, ἂν π. γ. εἶνα: ἴσως με τὸ δικό μας τὸ Σολωμὸ καὶ τὸ Βαλαορίτη. «ὦ, ὄχι, ὄχι», μοῦ εἶπε ὁ τίμιος καὶ φιλάληθος Ὀλλαντὸς: «Δὲν ἔχει τόση ἀξία!» Κι' ὡς τόσο κοίταξε πῶς τὸν τιμοῦν οἱ Ὀλλαντοί. Δὲ μοιάζουν με τοὺς ἀνθρώπους κάποιου μέρους πού δὲν ὑπάρχουν παρὰ ξενοδοσιάστες φρογκολοεβαντίνοι καὶ λιθόχωντοι ὀγκάλιοι.

Η ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Φίλτατε Νουμά

Ἀποροῦμεν πῶς βρέθηκαν με τὴν τελευταία ἀστιατρικὴ ἐπιθεώρησι μερικὰ ξενοδογεῖα καὶ μαγειρεῖα ἀνά-

θεοῦ κρύβονταν τὸ ἀπαίσιον τὸ σκυληκόμουτρό σας.

Ἀλήθεια, ξεγελάτε, σεῖς οἱ «θεωρατικοί». Κι' ὁ Ζαχαροῦστρας ἦταν μιὰ φορὰ τρελλὸς με τὸ θεϊκό σας δέμα. γιατί δὲν ἐφάνταζονταν ποτὲ τὶ φεῖδια εἶχε πᾶνω.

Τὴν ψυχὴ ἐνὸς θεοῦ ἐνόμισα πῶς ἐβλεπα νά παιζῆ στὰ παιγνίδια σας, σεῖς με τὴν ἀθώα Γνώσι! Καμμιά τέχνη καλλίτερον δὲν ἐφάνταζομαι ἀπὸ τῆς τέχνης σας.

Ἀκαθαρσίες τῶν φειδιῶν καὶ βρώμης μοῦκρυβε ἡ ἀπόστασι ἀπὸ σᾶς. Καὶ δὲν ἤξευρα πῶς ἐδὼ πέρα κρύβονταν ἡ πονηριὰ ἡ φιλήδονη μιὰς κίτρινογούστρας.

Μὰ σᾶς ἐπλησίασα, κ' ἐξημέρωσε—καὶ τόρα ξεμερώνει καὶ γιὰ σᾶς—πᾶνε τοῦ φεγγαριού! Ἀγάπες!

Γιὰ δέτε τοί Πῶς στέκεται γλωμὸ κι' ἀπορημένο μπροστὰ στὴ γαρρυγῆ!

Νά, ἐρχεται ἡ φλογερή,—ἡ ἀγάπη της ἐπὶ τῆ προβέλει! Ἀθώα εἶνε, καὶ Πόθος δημιουργικός ἡ κάθε Ἡλιοαγάπη.

Γιὰ ἴδετε! Πόσο ἀνοπύμονος ἀπὸ τὸ κῆμα βγαίνει! Δὲ νοιώθετε τὴν δίψα του καὶ τὴ θερμότη σ' ἀγά της του ἀνάσα;

Θέλει νά πιῆ τὴ θάλασσα καὶ νά ρουφήξῃ τὰ βῆθη της ἐπάνω. Καὶ ρουσκώνει ὁ πόθος τῆς Ὀκλασας με γίλια στήθια.

Φιλημένη καὶ ρουφηγμένη θέλει νᾶνε ἀπ' τὴ δίψα τοῦ Ἡλίου. Ἀγέρως θέλει νά γενῆ καὶ ὄψος καὶ μονοπάτι τοῦ Φωτός κ' ἡ ἴδια Φῶς νά γενῆ!

Ἀλήθεια, σάν τον Ἡλιὸ ἀγαπῶ τὴν Ζωὴ κι' ὄλες τοῖς βαθοθάλασσας.

Αὐτὸ θά πῆ γιὰ με Γνώσι: κάθε βῆθος πρέπει ἐπάνω—τὰ ὄψη μου!

Τάδε λέγει Ζαχαροῦστρας.

(ἀκολουθεῖ).

στησαν, πρῶτος δὲ ὁ χωροφύλακας ἀνέθηκε θαρρετὰ με τὴ ξιρολόγη σ' τὸ χέρι μίλις πῆγε νά πηδίσῃ σ' τὴν κἀμακα, γριζεῖ πίσω μονομιξῆ, με μᾶτῃ γουρλωμένα καὶ σταυροκοπιέται καὶ κατακυλάει ἀπὸ τὴ σκάλα με τὰ τέσσαρα...

—Φτύστε τὸν κόρφο σας καὶ κἀνετε τὸ σταυρό σας! Κόρως ὄπλο κατὰ τοῦ διαύλου σου!

—Τὶ λες μοῦ Βασίλη; τρελλὰθῆκες!

—Ἦρε τι νά τρελλὰθῶ, πῶνε μεσὰ ὁ ἴδιος, ὁ τρισακταχτικός, με τρεῖς πῆχας κέρατα! Ἄκα!!

Δὲν πρόσθετε νά τελειώσῃ ὅταν πλῆθ' ἡ γκρεμοτακκίεσται ἀπ' τὴ παρὰθῶρι ὁ μουσαφίρης τοῦ κῆρ Γιάννη, πού σ' τὸ πλάκιμα καταρωθῆ νά ξεφύγῃ ἀπὸ τὴ νόχη του, ἀμέσως δ' ἀπὸ πίσω του, μ' ἕνα γκορ τριμερὲς ξεπέφτει κι' ὁ Κῆρ Γιάννης, γκρεμίζοντας μᾶξί του καὶ τὴ σκάλα με τὴ βῆ του. Γὸ θωδινὸ κερὰ μισοβηλιμένο, κρέμεται στὸ σβέρκο του σάν ἀνστακωμένη περιεφελία, μὰ δὲν ἔχει ἀκίμη σκοπὸ νά ξεκολλήσῃ ἡ ὄψη του εἶνε μελανή, σάν τοῦ πνιγμένου, καὶ κρῶς τὸν λούζει ἰδρωτας. Νοιώθετε, βέβαια πῶς τὸ πλάκιμα δὲν τὸ ἀποτελειώσαν σ' τὸ δρόμο. Ὁ μουσαφίρης σ' τὸ πέσιμο ἔσπασε τὸ πῶδαξί του καὶ τὸν πῆγανε σ' τὸ νοσοκομεῖο ἔτσι, ξμαθε πῶς ὁ Ἐρωτῆς... δὲν εἶναι πάντα φτερωτός! Ὁ Κῆρ Γιάννης, ὅπως ἦτανε, πῆγε με παρὰτα σ' τὴν ἀστυνομία, ὅπου πολὺ τὸν ἐδασανίσκανε νά μαρτυρήσῃ πού ἔχει κρυμμένο τὸν δυναμίτη... ἡ γυναϊκά του!

Αὐτὸ ἦταν τὸ πῶς ἐπιτυχημένο χῶρατο τοῦ Κῆρ Γιάννη ἡ γυναϊκά του μισοπειθαμμένη ἀπ' τὴν τρομαρά εἶδε κ' ἔπαθε νάρθη σ' τὰ σύγκαλά της, πῆγε τὴν ἄλλη μέρα σ' τὴ μάννα της ἀποφασισμένη νά χωρισθῇ ἀπ' ἄνδρα πού τὸν κρίνανε σ' τὴν ἀστυνομία γιὰ Βούλγαρο καὶ μᾶλιστα με βωδινὸκεφλί!

UDAS ERRAT

βαρτα, καθὼς ἀποροῦμε πῶς βρίσκονται ὕστερ' ἀπὸ κάθε ἄλλη εἰδικὴ ἐπιθεώρησι ταμεία καὶ σχολεῖα καὶ ἄλλα διάφορα δημόσια καταστήματα καὶ λαμποκοπούντα μέσα κ' ἐξω ἀπὸ καθαριότητι κι' ἀπὸ ἀμόλυπτη διαχειρίσει.

Ὅπως γίνονται αἱ ἐπιθεωρήσεις, δηλαδή με τρομπέτες καὶ με τούμπανα, σ' ἄρισμένους ἡμέρες καὶ ὄρες πού φροντίζουν νά τις κάνουν γνωστὰς ἀπὸ ἡμέρας καὶ μῆνας, τις πῶς πολλές φορές, ἔπρεπε οἱ ἰσπίατροι—ἀπὸ γι' αὐτοὺς σήμερα πρόκειται: νά κὴ βρίσκουν τίποτε ἀκάθαρτα καὶ τίποτε μπαρβαρικό καὶ τίποτε σάπιο μέσα στὰ ξενοδογεῖα, κ' ἔπρεπε οἱ ἴδιοι νά δημιουργοῦν ἕνα δύο φανταστικά ξενοδογεῖα ἀκάθαρτα γιὰ νά ποιάλλουν τις ἐκθέσεις τους καὶ νά δικαιολογοῦν τὴν ὕπαρξί τους

Μιὰ ἀτμάκατος τοῦ Λιμαναρχεῖου Παιρικῶς περιπολεῖ ταχτικώτατα κάθε πρῶτὴ, πὲ ὡρισμένη, ὄρα, πρὶνὸν στὸν Παιρικῶ γιὰ νά ἐμποδίσῃ τοὺς φραξῆς νά εἶχουν δυναμίτη. Ἀν ρωτήσῃτε τὸν καπετάνιο της ἢ κ' ἄλλο πῆ πῶς κανένας δὲν μεταχειρίζεται δυναμίτη γιὰ φῆραμα, ἀπὸ κανένα δὲν ἔπιασε στὴν περιπολίᾳ του. Καὶ νά τὸν πιστέψατε. Καὶ νά πιστέψατε καὶ μετ' ὅταν τῆς βεβαιώσουμε με τὸν ἐπισημότερο τρόπο ὅτι τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ φῆρα πού πρῶτα εἶνε σκοτωμένα με δυναμίτη, ὁ ἄποιος ἀναποδογορφεῖ κυριολεκτικῶς τὴν ἑλλάδα, μίλις ἡ ἀτμάκατος τοῦ Λιμαναρχεῖου τελειώσῃ τὴν περιπολίᾳ της

Θέλετε οἱ ἐπιθεωρήσεις νά πᾶνουν τόπο: Κἀνετὲ τις ἀλλοιωτικὰ, χωρὶς νά ὀρίζατε τις ἡμέρες καὶ χωρὶς νά τις προαναγγέλλατε. Κἀνετὲ τις ἀποτόμως καὶ δίχως τάξι. Σήμερα τὸ δεῖνα καὶ τὸ δεῖνα ξενοδογεῖα. Ἀῦριο δύο τρεῖς ἀκόμη καινούργια κ' ἕνα ἀπὸ τὰ χτεσινὰ. Μεθαῦριο τὸ ἴδιο.

Ὅπως γίνονται τῶρα, καλλίτερον νά καταργηθοῦν. Ἐκτός πῶς ἂν γίνονται γιὰ νά βελτιωθοῦν μερικὰ ξενοδογεῖα εἰς ἐπαγγελματικὸς καθαρὰ καὶ μερικὰ μαγειρεῖα πού ἔχουν καλὸ μεσινάτιο κ' ἀνοίγουν πίστωσι στοὺς ἰσπαρούακας.

ΦΟΥΣΕΚΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

—δ. Ἀποδαφνοῦσα. Ἐχετε δικιο νά περὶπνοῖσθε γιὰ τὰ πολλὰ τυπογραφικὰ λάθη πού εἶχε τὸ τελευταῖο σας ἔρθεο. Καὶ ἡ ἄλλη ὄλη δὲν εἶχε λιγότερα. Τὸ λάθος εἶνε δικό: κα, γιατί ἡ σελιδοποίησι εἶνε βλαστική, ἐνεκα ὄλων ἀπροόπτου κωλύματος. Τὸ ἔρθεο πού μετ' ἔσται λατε γῆς, θά δημοσιευθῇ στὸ φύλλο τῆς Κυριακῆς.—κ. II. Γνευτ. Τὰ λάθμα. Τὸ «τραγοῦδι τοῦ τάφου» τὸ σταίλαμε ταχυδρομικῶς.—κ. Γ. Ὁρμάνιδην Ἀλεξάνδρειαν Ἐλάθμα τὴν συνδρομὴ. Εὐχρηστοῦμε. Ὁ «βουτηχτής» τοῦ Σίλλερ εἶνε μεταφρασμένος καὶ με μεγάλη ἐπιτυχία. Περιμένουμε τὸ ἄλλο καὶ ὅτι ἄλλο θέλετε.—κ. Ἀπ. ἐπὶ τέλους! θά δημοσιευθῇ. Τοῦ κ. Μαρ. πολὺ καλὰ καθὼς βλέπει δημοσιεύονται ὄλα.—κ. Πεδκον ἰ ρεινίν. Τὸ «ροσοδόκρινι» σας τἀναδημοσίευστε τὸ «Φῶς» τῆς Σάμου στὸ 57ον φύλλο του. Γιατί δὲν μᾶς ἐστειλάτε κι' ἄλλα:—κ. I. Σταμ. Τὸ λάθμα. Πολὺ ὄρατο. Ἐξ σᾶς γράψουμ ἰδιαιτέρως.—κ. κ. Σ. Τ. Π. Φ. Τὶ σᾶς ἐνδιαφέρει γιὰ τῶνομ; Ἀρκεῖ πού σᾶς ἔρσταν ὅτι ἀκθῆζετε.—κ. II. Μ. Πασχ. Σταίλατε μετ' τὴ διεύθῃ σας, νά σας ἀπαντήσουμε ἰδιαιτέρως. Ὅσα γράφετε γιὰ τὸν κ. Νρ. σωστὰ καὶ ἄγια, ἀλλὰ δὲν ἔξίζει νά γίνετα κουδέντα. Ὁ κύριος αὐτός ἔχε χαρακτηρηθῇ ἀπὸ ὄλους μετ' ὡς ἀνυπότακτος, συνεπῶς ἔχει τὸ ἐλεύθερο νά κἀνῃ ὅ,τι θέλει.—κ. Νικὸδ. Ἀργεντ. Ὅ,τι μᾶς γράφετε, τὸ εἶχαμε σκεφθῇ καὶ μετ' ἰ. Καὶ γι' αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο φύλλο θάρχομε νά δημοσιεύουμε τὸ Β'. μέρος τοῦ ἑθνικοῦ βιβλίου τοῦ κ. Χαριλ. Ἀνδρέαδῃ τὸ μέρος δηλ. πού ἐπιγράφεται. «Ἡ γλῶσσά μας καὶ τὸ κέρδος πού θῆχουμε». Στὸ μέρος αὐτὸ ὁ συγγραφεὶς ἐξέτῆζε: τὸ μεγάλο ζήτημα ἀπὸ τὴν πρακτικὴν τὴν ὄψη, ἡμποροῦν δὲ νά τὸ νοιώσουν καὶ ὅσοι ἀκόμη δὲν ἔχουν οὔτε εἶδῃσι ἀπὸ γλωσσολογία, οὔτε κᾶν φαντάζονται πῶς ὑπάρχει γλωσσικὸ ζήτημα.—κ. Συνταγματικόν. Θά δημοσιευθῇ.—κ. Κ. Περ. Ὁρατο. Θά δημοσιευθῇ στὸ ἄλλο φύλλο.—κ. Πορτιέρη. Ὁ ἥλιος λυώνει... κ' ἐλύθη κ' ἡ δική σου σιωπή. Ἔτσι, βέβαια!